



Bruselj, 4. junija 2020
REV1 – nadomešča obvestili z dne
27. februarja 2018 (pomorski promet) in
11. oktobra 2019 (kvalifikacije
pomorščakov, REV1)

OBVESTILO DELEŽNIKOM

IZSTOP ZDRUŽENEGA KRALJESTVA IN PRAVILA EU NA PODROČJU POMORSKEGA PROMETA

Združeno kraljestvo je 1. februarja 2020 izstopilo iz Evropske unije in je postalo „tretja država“¹. Sporazum o izstopu² določa prehodno obdobje, ki se bo končalo 31. decembra 2020³. Do tega datuma se pravo EU v celoti uporablja za Združeno kraljestvo in v njem⁴.

V prehodnem obdobju se bosta EU in Združeno kraljestvo pogajala o sporazumu o novem partnerstvu, ki bo določal zlasti območje proste trgovine. Vendar ni mogoče z gotovostjo reči, ali bo ob koncu prehodnega obdobja tak sporazum sklenjen in bo začel veljati. V vsakem primeru bi tak sporazum z Združenim kraljestvom vzpostavil odnose, ki bodo v smislu pogojev dostopa na trg zelo drugačni od tistih na notranjem trgu⁵, v carinski uniji EU ter na območju DDV in trošarin.

Zato se vse zainteresirane strani, zlasti gospodarski subjekti, s tem obvestilom opozorijo na pravni položaj po koncu prehodnega obdobja.

Nasveti deležnikom:

- ¹ Tretja država je država, ki ni članica EU.
- ² Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 29, 31.1.2020, str. 7; v nadaljnjem besedilu: Sporazum o izstopu).
- ³ Prehodno obdobje se lahko pred 1. julijem 2020 podaljša enkrat za največ eno ali dve leti (člen 132(1) Sporazuma o izstopu). Vlada Združenega kraljestva tako podaljšanje zaenkrat zavrača.
- ⁴ Razen nekaterih izjem iz člena 127 Sporazuma o izstopu, od katerih pa nobena ni relevantna v okviru tega obvestila.
- ⁵ Zlasti sporazum o prosti trgovini ne določa načel notranjega trga (na področju blaga in storitev), kot so vzajemno priznavanje, načelo države izvora in harmonizacija. Sporazum o prosti trgovini tudi ne odpravlja carinskih formalnosti in kontrol, vključno s tistimi, ki se nanašajo na poreklo blaga in njegove vložke, ter prepovedi in omejitev uvoza in izvoza.

Da bi se obravnavale posledice iz tega obvestila, se gospodarskim subjektom v sektorju pomorskega prometa svetuje zlasti naslednje:

- izvajalci storitev ladijskega prometa bi morali oceniti, ali nanje vpliva sprememba pravic dostopa na trg, in sprejeti potrebne previdnostne ukrepe pri prodaji storitev ladijskega prometa po koncu prehodnega obdobja ter
- upravljalci plovil, ki plujejo pod zastavo države članice EU, bi morali zagotoviti, da so spričevala, izdana pomorščakom v Združenem kraljestvu, priznana v EU v skladu z ustreznim postopkom.

Opomba:

V tem obvestilu niso obravnavani:

- pravila EU o pomorski opremi,
- pravila EU o pomorski varnosti,
- pravila EU o recikliranju ladij,
- pravila EU o emisijah, vključno z emisijami CO₂ v pomorskem prometu,
- pravila EU za nadzor oseb, ki vstopajo v EU in izstopajo iz nje,
- splošni okvir EU za priznavanje poklicnih kvalifikacij.

Za te vidike so v pripravi ali pa so bila že objavljena druga obvestila⁶.

Po koncu prehodnega obdobja se pravo EU o pomorskem prometu, vključno s pravili EU na področju minimalne ravni in vzajemnega priznavanja spričeval pomorščakov, ter zlasti Direktiva 2008/106/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o minimalni ravni izobraževanja pomorščakov⁷ ne bosta več uporabljala za Združeno kraljestvo. To ima zlasti naslednje posledice:

1. Kabotaža

Člen 1(1) Uredbe (EGS) št. 3577/92⁸ določa svobodo zagotavljanja prevozov v pomorskem prometu v državah članicah EU (pomorska kabotaža) vsem **ladjarjem Skupnosti**, katerih ladje so registrirane v državi članici in plujejo pod zastavo države članice. Pojem ladjar Skupnosti, kakor je opredeljen v členu 2(2) navedene uredbe, zajema:

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_sl

⁷ UL L 323, 3.12.2008, str. 33.

⁸ Uredba Sveta (EGS) št. 3577/92 z dne 7. decembra 1992 o uporabi načela prostega pretoka storitev v pomorskem prometu med državami članicami (pomorska kabotaža) (UL L 364, 12.12.1992, str. 7).

(a) državljan⁹ države članice s sedežem v kateri koli državi članici, ustanovljenim v skladu s predpisi države članice, ki opravljajo dejavnosti ladijskih prevozov;

(b) ladjarska podjetja, ustanovljena v skladu z zakonodajo države članice, katerih glavne poslovne enote se nahajajo v državi članici, kjer se izvaja tudi učinkovit nadzor, ali

(c) državljan⁹ države članice s sedežem zunaj Unije oziroma ladjarska podjetja, ustanovljena zunaj Unije in pod nadzorom državljanov države članice, če so njihove ladje registrirane in plujejo pod zastavo države članice v skladu z njeno zakonodajo.

Po koncu prehodnega obdobja gospodarski subjekti, ki ne izpolnjujejo več pogojev iz opredelitve ladjarja Skupnosti, ne bodo več imeli pravice do zagotavljanja storitev pomorske kabotaže v skladu z navedeno uredbo. Opozoriti je treba, da se lahko država članica v skladu s svojo nacionalno zakonodajo odloči, da za ladje, ki plujejo pod zastavo tretje države, ne bo uvedla omejitev kabotaže.

2. POMORSKA VARNOST

2.1. Priznane organizacije

Izstop Združenega kraljestva kot tak ne vpliva na priznanja, ki jih Komisija podeli organizacijam iz člena 2(c) Uredbe (ES) št. 391/2009¹⁰ v skladu s členom 4 navedene uredbe.

Člen 8 Uredbe (ES) št. 391/2009 o sodelovanju držav članic pri rednem ocenjevanju priznanih organizacij je bil spremenjen z Uredbo (EU) 2019/492¹¹, tako da določa, da oceno izvede Komisija, skupaj z državo članico ali državami članicami, ki so ustrezno priznane organizacije pooblastile v skladu s členom 3(2) Direktive 2009/15/ES¹². Spremenjena določba se uporablja od dne, ki sledi dnevni, na katerega se za Združeno kraljestvo preneha uporabljati Uredba (ES) št. 391/2009.

2.2. Pomorska inšpekcija države pristanišča

Sistem EU za pomorsko inšpekcijo države pristanišča je določen v Direktivi 2009/16/ES¹³. V skladu z navedeno direktivo morajo države članice zagotoviti, da uradniki pomorske inšpekcije države pristanišča opravijo

⁹ Ta pojem vključuje tako fizične kot pravne osebe.

¹⁰ Uredba (ES) št. 391/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o skupnih pravilih in standardih za organizacije za tehnični nadzor in pregled ladij (UL L 131, 28.5.2009, str. 11).

¹¹ Uredba (EU) 2019/492 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. marca 2019 o spremembi Uredbe (ES) št. 391/2009 v zvezi z izstopom Združenega kraljestva iz Unije (UL L 85I, 27.3.2019, str. 5).

¹² Direktiva 2009/15/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o skupnih pravilih in standardih za organizacije, pooblašene za tehnični nadzor in pregled ladij, ter za ustrezne ukrepe pomorskih uprav (UL L 131, 28.5.2009, str. 47).

¹³ Direktiva 2009/16/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o pomorski inšpekciji države pristanišča (UL L 131, 28.5.2009, str. 57).

inšpekcijski pregled tujih ladij v pristaniščih, da preverijo, ali stanje ladje in njene opreme ustreza zahtevam mednarodnih konvencij ter ali sta število članov ladijske posadke in plovba v skladu z veljavno mednarodno zakonodajo. Direktiva 2009/16/ES zahteva tudi preverjanje skladnosti z več drugimi zahtevami, ki temeljijo na pravu EU¹⁴, vključno s potrdili o zavarovanju v skladu z Direktivo 2009/20/ES¹⁵.

Medtem ko bodo države članice EU še naprej izvajale inšpekcijske preglede ladij Združenega kraljestva, ki bodo pristale v pristaniščih EU, pa se sistem pomorske inšpekcije države pristanišča iz Direktive 2009/16/ES po koncu prehodnega obdobja ne bo več uporabljal v Združenem kraljestvu¹⁶. Odnose med Združenim kraljestvom in EU glede pomorske inšpekcije države pristanišča bo urejal Pariški memorandum o soglasju glede nadzora, ki ga opravlja inšpekcija za varnost plovbe¹⁷.

2.3. Varnost ribiških plovil

V skladu s členom 3(5) Direktive 97/70/ES¹⁸ države članice ribiškimi plovili, ki plujejo pod zastavo tretje države, prepovejo ribarjenje v svojih notranjih vodah ali teritorialnem morju ali iztovarjanje ulova v svojih pristaniščih, razen če uprava njihove države zastave potrdi, da izpolnjujejo zahteve iz člena 3(1) do (4) in člena 5 Direktive 97/70/ES, ki vsebujeta tehnične določbe.

Poleg tega v skladu s členom 7(3) Direktive 97/70/ES ribiška plovila, ki plujejo pod zastavo tretje države in niti ne ribarijo v notranjih vodah ali teritorialnem morju države članice niti ne iztovarjajo svojega ulova v pristaniščih države članice, nadzoruje država članica, če so v njenih pristaniščih, da bi preverila, ali so v skladu s Torremolinoškim protokolom¹⁹, ko ta začne veljati.

¹⁴ Člen 13 Direktive 2009/16/ES in Priloga IV k Direktivi.

¹⁵ Točka 41 Priloge IV k Direktivi 2009/16/ES in člen 4(1) Direktive 2009/20/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o zavarovanju lastnikov ladij za pomorske zahtevke (UL L 131, 28.5.2009, str. 128).

¹⁶ Opozoriti je treba, da po koncu prehodnega obdobja ladjam, ki plujejo pod zastavo Združenega kraljestva, načeloma ne bo več treba imeti na krovu popisa nevarnih materialov, kakor za ladje, ki plujejo pod zastavo države članice EU, določa člen 5(2) Uredbe (EU) št. 1257/2013 o recikliranju ladij. Podobna obveznost pa bo od 31. decembra 2020 veljala za ladje, ki plujejo pod zastavo tretje države (člen 12 in člen 32(2)(b) Uredbe (EU) št. 1257/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o recikliranju ladij (UL L 330, 10.12.2013, str. 1)). Potrdilo se preveri v skladu s točko 49 Priloge IV k Direktivi 2009/16/ES.

¹⁷ Članice Pariškega memoranduma o soglasju so vse države članice EU, ki imajo pomorska pristanišča, tudi Združeno kraljestvo.

¹⁸ Direktiva Sveta 97/70/ES z dne 11. decembra 1997 o vzpostavitvi usklajenega varnostnega režima za ribiška plovila dolžine 24 metrov in več (UL L 34, 9.2.1998, str. 1).

¹⁹ Torremolinoški protokol z dne 2. aprila 1993, ki se nanaša na Torremolinoško mednarodno konvencijo o varnosti ribiških plovil iz leta 1977 (v nadaljnjem besedilu: Torremolinoški protokol). Številne

3. KVALIFIKACIJE POMORŠČAKOV

V skladu s členom 3 Direktive 2008/106/ES²⁰ morajo imeti pomorščaki, ki delajo na plovilu, ki pluje pod zastavo države članice EU, potrebno spričevalo o usposobljenosti, spričevalo o visoki strokovni usposobljenosti ali dokazila (v nadaljnjem besedilu: spričevala), ki jih je izdala navedena država članica, druga država članica EU v skladu s postopkom iz člena 5b ali ena od tretjih držav, priznanih v skladu s členom 19 Direktive 2008/106/ES. Vsaka država članica glede ladij, ki plujejo pod njeno zastavo, prizna spričevala, ki jih pomorščakom izdajo druge države članice ali priznane tretje države, da lahko pomorščaki, ki imajo taka spričevala, delajo na krovu zadevnih ladij. Direktiva 2008/106/ES določa dva različna postopka priznavanja: enega za spričevala, ki jih izdajo druge države članice, in drugega za spričevala, ki jih izdajo priznane tretje države:

- člen 5b Direktive 2008/106/ES določa, da mora vsaka država članica ustrezno overiti („overitev, ki potrjuje priznavanje spričevala“) ali sprejeti spričevala, ki so jih pomorščakom izdale druge države članice;
- člen 19(4) Direktive 2008/106/ES določa, da se lahko država članica glede ladij, ki plujejo pod njeno zastavo, odloči, da overi spričevala, ki so jih izdale priznane tretje države.

„Sprejetje“ v skladu s členom 5b Direktive 2008/106/ES:

Spričeval, ki jih je pomorščakom izdalo Združeno kraljestvo, države članice EU po koncu prehodnega obdobja ne bodo več „sprejele“ v skladu s členom 5b Direktive 2008/106/ES.

Zato poveljnik ali častnik, ki ima spričevalo, ki ga je izdalo Združeno kraljestvo in ga je država članica EU „sprejela“, po koncu prehodnega obdobja ne bo mogel več delati na krovu plovil, ki plujejo pod zastavo navedene države članice.

„Overitev, ki potrjuje priznavanje spričevala“ v skladu s členom 5b Direktive 2008/106/ES:

Spričeval, ki jih je pomorščakom izdalo Združeno kraljestvo, države članice EU po koncu prehodnega obdobja ne bodo mogle več overiti („overitev, ki potrjuje priznavanje spričevala“) v skladu s členom 5b Direktive 2008/106/ES. „Overitve, ki potrjujejo priznavanje spričeval“, ki so jih države članice EU izdale v skladu s členom 5b Direktive 2008/106/ES pred koncem prehodnega obdobja glede spričeval, ki jih je pomorščakom izdalo Združeno kraljestvo, bodo veljavne do prenehanja veljavnosti zadevne overitve.

določbe Torremolinoškega protokola so bile posodobljene in spremenjene s Capetownskim sporazumom iz leta 2012 o izvajanju določb Torremolinoškega protokola iz leta 1993.

²⁰ Direktiva 2008/106/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o minimalni ravni izobraževanja pomorščakov (prenovitev) (UL L 323, 3.12.2008, str. 33). Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/45/ES z dne 7. septembra 2005 o vzajemnem priznavanju spričeval pomorščakov, ki jih izdajo države članice, in spremembah Direktive 2001/25/ES (UL L 255, 30.9.2005, str. 160) je bila razveljavljena s členom 2 Direktive (EU) 2019/1159 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o spremembi Direktive 2008/106/ES (UL L 188, 12.7.2019, str. 94).

Poveljnik ali častnik, ki ima „overitev, ki potrjuje priznavanje spričevala“, ki ga je država članica EU izdala glede spričevala, ki ga je izdalo Združeno kraljestvo, bo tako lahko še vedno delal na krovu plovil, ki plujejo pod zastavo navedene države članice.

Vendar po koncu prehodnega obdobja od druge države članice EU ne bo mogoče več pridobiti „overitve, ki potrjuje priznavanje spričevala“ v skladu s členom 5b Direktive 2008/106/ES za opravljanje dela na krovu plovila, ki pluje pod zastavo navedene druge države članice.

Po koncu prehodnega obdobja bodo za priznanje spričeval, ki jih je pomorščakom izdalo Združeno kraljestvo, s strani države članice EU veljali pogoji in postopek iz člena 19²¹ Direktive 2008/106/ES v skladu z novim statusom Združenega kraljestva kot tretje države.

Splošne informacije so na voljo na spletišču Komisije o pomorskem prometu (https://ec.europa.eu/transport/modes/maritime_en), kjer lahko najdete tudi informacije o pomorščakih (https://ec.europa.eu/transport/modes/maritime/seafarers_en). Te strani bodo po potrebi posodobljene z dodatnimi informacijami. Dodatne informacije o drugih vprašanjih v zvezi s pomorsko varnostjo so na voljo na spletišču Evropske agencije za pomorsko varnost na naslednji povezavi: <https://www.emsa.europa.eu/>.

Evropska komisija
Generalni direktorat za mobilnost in promet

²¹ Pogoji za priznanje iz člena 19 Direktive 2008/106/ES so bili nedavno spremenjeni z Direktivo (EU) 2019/1159.